МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

Код РПНД О71842

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____
Слободян С. О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline
МЕДІАПСИХОЛОГІЯ
Mediapsychology

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни *«МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»*
«15» січня 2022 року. 15 с.

Розробник: *Гінкевич О. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін.*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»* розглянуто на засіданні *кафедри соціально-гуманітарних дисциплін*
Протокол № 5 від «24» січня 2022 р.

Завідувач кафедри Філатова О. С.

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»* розглянуто Науково-методичною комісією *Навчально-наукового гуманітарного інституту*
Протокол № 6 від «14» лютого 2022 р.

Голова Бобіна О. В.

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»* погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу Лабарткава А. В.

Робочу програму навчальної дисципліни *«МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»* затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 2 від «27» квітня 2022 р.

Голова НМР НУК Трушляков Є. І.

© НУК, 2022

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 5
3. Передумови для вивчення дисципліни… 5
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування 9
7. Форми поточного та підсумкового контролю 9
8. Критерії оцінювання результатів навчання 10
9. Рекомендовані джерела інформації 12

ВСТУП

Анотація

Медіапсихологія являє собою теоретичне, наукове і практичне знання, що має велике значення для галузей суспільної практики, пов'язаних з оцінкою, обліком і проєктуванням психологічних аспектів взаємодії особистості і масмедіа в рамках сучасної медіакультури.

У завдання медіапсихології входить вивчення поведінки особистості, зумовленої впливом засобів індивідуальної та масової комунікації, дослідження персональних і групових медіаефектів, аналіз впливу медіасередовища на розвиток суб'єкта, становлення особистості та психологічне самопочуття людини.

Ключові слова: медіапсихологія, медіасередовище, масмедіа, медіапродукт, медіакультура, медіаефект.

Abstract

Media psychology is a theoretical, scientific and practical knowledge that is of great importance for areas of social practice related to the assessment, accounting and design of psychological aspects of the interaction of the individual and the mass media in modern media culture.

The task of media psychology includes the study of personality behavior due to the influence of individual and mass communication, study of personal and group media effects, analysis of the impact of the media on the development of the subject, personality development and psychological well-being.

Key words: media psychology, media environment, mass media, media product, media culture, media effect.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3"><u>Галузь знань:</u>
всі спеціальності</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Електронний адрес РПНД на сайті Університету</td><td rowspan="6"><u>Спеціальність:</u>
усі спеціальності</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="2">Лекцій</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3 год.;
самостійної роботи студента – 7 год.</td><td>Освітній рівень:
перший (бакалаврський)</td><td>90 год.</td><td>138 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу *«МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»* полягає в тому, щоб студенти ознайомились з новою галуззю психологічної науки - медіапсихологією, що вивчає процеси медіавиробництва, медіаспоживання, формування медіакомпетентності і медіазахищеності.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів наукові уявлення про медіапсихологію, її предметну області, принципи та напрямки дослідження;
- створити у студентів цілісне уявлення про системи масмедіа, їх роль, функції в сучасному світі;
- розглянути роль культури в функціонуванні масмедіа; проаналізувати функції масмедіа в сучасній культурі;
- проаналізувати соціально-психологічні проблеми медіакультури як нової соціальної реальності людського суспільства;
- узагальнити досягнення сучасних досліджень в області медіапсихології;
- ознайомити студентів з основними методами і методиками дослідження ефектів масмедіа;
- сформувати аналітичний підхід до дослідження особистості в контексті медіакультури; виробити навички емпіричного дослідження;
- розкрити психологічні основи медіавиробництва і медіаспоживання;
- проаналізувати завдання медіаосвіти в рамках формування медіакомпетентності особистості.

3. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов для вивчення дисципліни немає, оскільки це вибірковий курс.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни студент буде:

- знати основоположні проблеми в області медіапсихології, аспекти функціонування медіакультури в сучасному суспільстві;
- вміти самостійно аналізувати різні теоретичні підходи та концепції в області медіапсихології, застосовувати психологічні знання на практиці організації психологічних медіа досліджень.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ Медіапсихологія як галузь психологічної науки

Змістовий модуль І Медіапсихологія – нова галузь психологічної науки

Тема 1. Медіапсихологія як галузь психологічної науки (4 год.)

Предмет, завдання, категорії і принципи медіапсихології. Базові поняття. Завдання та напрями медіапсихологічних досліджень.

Взаємозв'язок медіапсихології з іншими науками (соціальна психологія, соціологія, педагогіка, медіаосвіта, журналістика, культурологія, кроскультурна психологія, психологія масових комунікацій та ін.)

Зарубіжні та вітчизняні представники медіапсихології та їх внесок у розвиток даної галузі. Розвиток і становлення зарубіжних і вітчизняних досліджень в галузі медіакомунікацій. Сучасний стан медіапсихологічних досліджень.

***Основні поняття теми*:** медіапсихологія, медіаосвіта, медіакультура, медіакомунікація, масмедіа.

Література: [7, с. 150-172]; [8, с. 41-80].

Тема 2. Масмедіа як психологічний феномен (4 год.)

Теорії та моделі масових комунікацій. Основні характеристики масових комунікацій.

Соціально-психологічні функції медіа в сучасному суспільстві. Медіа як агент соціалізації. Теорії соціалізації та ефекти впливу ЗМІ. Роль медіа в соціальному конструюванні реальності.

Формування стереотипів і соціальних уявлень в процесі масових комунікацій.

***Основні поняття теми*:** теорії масової комунікації, функції медіа, теорії соціалізації, стереотипи, соціальні уявлення, ефекти впливу.

Література: [7, с. 150-172]; [8, с. 41-80].

Тема 3. Психологічні основи функціонування медіа (4 год.)

Теорії взаємодії засобів масових комунікацій та аудиторії (теорії обмеженого, необмеженого впливу, теорія соціальної відповідальності ЗМІ, постмодерністська теорія «гіперіндівідуалістична аудиторії»).

Вивчення ефектів впливу масмедіа на особистість як основне завдання медіапсихології. Види телевізійної продукції (новинні, аналітичні, розважальні, просвітницькі програми). Медіапланування як процес визначення цілей і стратегій ефективного використання ЗМІ. Психологічні методи впливу масмедіа на аудиторію (зараження, навіювання, переконання, научіння, рекламні маніпулятивні техніки і стратегії, громадська думка, епатажність, міфологізація, віртуалізація, сенсаційність).

***Основні поняття теми*:** теорія обмеженого та необмеженого впливу, теорія соціальної відповідальності ЗМІ, постмодерністська теорія «гіперіндівідуалістична аудиторії», телевізійна продукція, зараження, навіювання, переконання, научіння, рекламні маніпулятивні техніки і стратегії, громадська думка, епатажність, міфологізація, віртуалізація, сенсаційність.

Література: [7, с. 150-172]; [8, с. 41-80].

Змістовий модуль ІІ Психологічні основи медіакультури особистості

Тема 4. Психологія просування та споживання медіапроєктів (4 год.).

Аудиторія як об'єкт і суб'єкт комунікації. Види аудиторії (потенційна, реальна, базова). Соціально-психологічні особливості різних груп аудиторії: варіанти медіаповедінки та медіакомунікативної взаємодії. Умови, фактори, стратегії і канали просування медіапроектів.

Психологічні механізми сприйняття медіа (готовність, очікування, ідентифікація, емпатія, ефект емоційного зараження). Сприйняття комунікатора аудиторією. Процеси массовізації та індивідуалізації споживання медіапродуктів. Психологія сприйняття образів, які транслюються масмедіа. Вивчення потреб і особистісних цінностей аудиторії. Класифікація мотивів звернення особистості до масмедіа.

Прагматична модель вибору ЗМІ. Диференціація аудиторії відповідно до способу життя та іншими соціальнопсихологічними характеристиками.

Основні поняття теми: аудиторія, соціально-психологічні характеристики аудиторії, об’єкт та суб'єкт комунікації, медіаповедінка, масовізація, індивідуалізація ЗМІ.

Література: [7, с. 150-172]; [8, с. 41-80].

Тема 5. Психологічне дослідження медіакультури: проблеми та перспективи (6 год.)

Медіакультура як соціально-психологічний феномен та особливий тип організаційної культури. Феноменологія, теорія і підходи до дослідження медіакультури.

Теоретична і практична значущість досліджень медіакультури для розвитку медіапсихології. Соціально-психологічні функції медіакультури. Психологічні проблеми медіакультури як нової соціальної реальності людського суспільства (психологічний аналіз самопочуття особистості в умовах мідіакультури; медіакультура як джерело соціальних уявлень; роль медіакультури у формуванні групової свідомості та ін.).

***Основні поняття теми*:** медіа культура, медіа культура особистості, групова самосвідомість, медіалогія.

Література: [7, с. 150-172]; [8, с. 41-80].

Змістовий модуль ІІІ Вплив медіа на розвиток особистості

Тема 6. Медіакультура особистості (4 год.).

Медіакультура окремих соціальних спільнот, соціальних систем і груп.

Перспективні напрями вивчення медіакультури в рамках медіапсихології.

Медіалогія як нова гуманітарна наука про еволюцію (генезис) медіакультури.

Література: [7, с. 150-172]; [8, с. 41-80].

Тема 7. Психологічні особливості впливу медіа на розвиток особистості (6 год.)

Вивчення впливу телебачення та Інтернету на дітей і молодь як пріоритетний напрямок медіапсихології. Вплив масмедіа на когнітивний і емоційний розвиток молоді. Вплив масмедіа на дозвілля молоді. Вплив телебачення на поведінку дітей. Реаліті-шоу, ток-шоу, епатажні гумористичні програми для молоді (місія, функції). Кіно: вплив і роль в житті молоді. Медіа в структурі сімейного життя.

Психологічні особливості Інтернет культури. Психологічний зміст поняття «віртуальна реальність». Типи комп'ютерної комунікації в Інтернеті. Психологічні характеристики Інтернет комунікації. Особливості образу «Я», емоційної та когнітивної сфери користувачів Інтернету. Дослідження самоставлення і самооцінки користувачів Інтернету. Функції та типологія ефектів впливу Інтернету. Розвиток особистості опосередковане навчальними інтернет-технологіями. Особливості самопрезентації особистості в інтернеті. Адиктивні феномени у віртуальному просторі (інтернет залежність, залежність від інтернет спілкування, телезалежність).

***Основні поняття теми*:** Інтернет, реаліті-шоу, ток-шоу, віртуальна реальність, Інтернет-комунікація, Інтернет-технології, Інтернет залежність, залежність від інтернет спілкування, телезалежність, самопрезентація особистості в Інтернеті.

Література: [7, с. 150-172]; [8, с. 41-80].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль МЕДІАПСИХОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ								
Змістовий модуль І Медіапсихологія – нова галузь психологічної науки								
Тема 1. Медіапсихологія як галузь психологічної науки.	16	3	3	10	15			15
Тема 2. Масмедіа як психологічний феномен.	16	3	3	10	17	1	1	15
Тема 3. Психологічні основи функціонування медіа.	18	4	4	10	18	1	1	16
Разом за змістовим модулем 1	50	10	10	30	50	2	2	46
Змістовий модуль ІІ. Психологічні основи медіакультури особистості.								
Тема 4. Психологія просування та споживання медіапроєктів.	25	5	5	15	25	1	1	23
Тема 5. Психологічне дослідження медіакультури: проблеми та перспективи.	25	5	5	15	25	1	1	23
Разом за змістовим модулем 2	50	10	10	30	50	2	2	46
Змістовий модуль ІІІ Вплив медіа на розвиток особистості								
Тема 6. Медіакультура особистості.	25	5	5	15	25	1	1	23
Тема 7. Психологічні особливості впливу медіа на розвиток особистості.	25	5	5	15	25	1	1	23
Разом за змістовим модулем 2	50	10	10	30	50	2	2	46
РАЗОМ ЗА КУРСОМ	**150**	**30**	**30**	**90**	**150**	**6**	**6**	**138**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Медіапсихологія як галузь психологічної науки.	2	-
2.	Масмедіа як психологічний феномен.	4	1
3.	Психологічні основи функціонування медіа.	4	1
4.	Психологія просування та споживання медіапроєктів.	4	1
5.	Психологічне дослідження медіакультури: проблеми та перспективи.	6	1
6.	Медіакультура особистості.	4	1
7.	Психологічні особливості впливу медіа на розвиток особистості.	6	1
	Разом	**30**	**6**

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – ***2 год./1 заняття***;

- виконання практичних завдань протягом семестру – ***2 год./1 заняття***;
- написання есе, власних текстів, аналітичний огляд – ***мінімум 5 годин на 1 роботу***,
- підготовка до контрольних заходів – ***5 год. на 1 захід***.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних занять	30	30
2	Виконання практичних завдань	30	30
3	Написання есе, власних текстів, аналітичний огляд	30	38
4	Підготовка до контрольної роботи	-	40
	Разом	**90**	**138**

6. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДІВ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

- усні відповіді;
- практичні завдання;
- контрольна робота;
- залік.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати до 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного заліку в загальній системі оцінок – 40 балів. Право здавати заключний залік дається студенту, який з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного заліку набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку (за його наявності).

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді на практичних заняттях	**Критерії оцінювання**
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв’язки, містить аргументовані висновки
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 30 (15 тем по 2 бали).	

Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	**Критерії оцінювання**
4	Завдання виконано правильно, повно, логічно, текст містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використано міждисциплінарні зв'язки, представлено аргументовані висновки
3	Завдання виконано в цілому правильно, достатньо повно, логічно; допущено несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
2	Завдання виконано частково правильно, є неточності, недостатньо обґрунтована думка
1	Завдання має суттєві помилки, аргументи не сформульовано, неправильно використано терміни.
0	Студент не виконав завдання
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 60 (15 тем по 4 бали).	

Залікова контрольна робота	**Критерії оцінювання**
9-10	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
7-8	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
5-6	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
3-4	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів	

Контрольна робота (письмово)	**Критерії оцінювання**
30-42	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
20-29	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
10-19	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
1-9	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовується неправильна термінологія.
0	Студент не дає відповіді
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 42 бали	

Залік	Критерії оцінювання
35-40	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
25-34	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
15-24	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
5-14	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовується неправильна термінологія.
1-4	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на практичних заняттях	15х2 бали = 30 балів	3х2 бали = 6 балів
Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	15х4 бали = 60 балів	3х4 бали = 12 балів
Залікова контрольна робота	10 балів	–
Контрольна робота (письмово)	–	42 бали
Залік	–	40 балів
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	Т1	Відповіді на практичних заняттях	2		
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4		
	Т2	Відповіді на практичних заняттях	4	Відповіді на практичних заняттях	2
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	8	Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4
	Т3	Відповіді на практичних заняттях	4		
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	8		
ЗМ2	Т4	Відповіді на практичних заняттях	4		

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	8		
	Т5	Відповіді на практичних заняттях	6	Відповіді на практичних заняттях	2
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	12	Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4
ЗМ3	Т6	Відповіді на практичних заняттях	4		
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	8		
	Т7	Відповіді на практичних заняттях	6	Відповіді на практичних заняттях	2
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	12	Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4
Залікова контрольна робота			10		-
Контрольна робота (письмово)			–		42
Підсумковий контроль (залік)					40
Сума			100		100

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Винтерхофф-Шпурк П. Медіапсихологія. Основні принципи. Харків : Вид-во гуманіт. університет, 2007.
2. Медіакультура: соціально-психологічний підхід / За ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. К.: Міленіум, 2010. 440 с.
3. Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу. Підручник / Л.А. Найдьонова; Національна академія педагогічних наукУкраїни, Інститут соціальної та політичної психології. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2015. 244 с.
4. Субашкевич І. Р. Формування медіаосвіченості студентської молоді: монографія / І.Р. Субашкевич. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 249 с.
5. Субашкевич І. Р. Формування ціннісно-смислової сфери студентів педагогічних спеціальностей медіапсихологічними технологіями : [практ. посіб.] / Ірина Романівна Субашкевич. Львів : Растр-7, 2016. 59 с.

Додаткова література

1. Найдьонов М. І. Формування системи рефлексивного управління в організаціях. – К.: Міленіум, 2008.
2. Найдьонова Л. А. Кібер-булінг підлітків (віртуальний терор) як новітній феномен інформаційної доби: теоретико-методичні засади подолання і профілактики / Л. А. Найдьонова // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – №8. – С. 10–18.

3. Iryna Subashkevych, Vira Korniat. Using media-psychological technologies to form tolerant attitude towardschildren with disabilities in pedagogical specialists in the process of their professional training in Ukraine // SPECIALUSIS UGDYMAS/ SPECIAL EDUCATION, ISSN 1392-5369 (Print), ISSN 2424-3299 (Online), No 1 (41), 2020, DOI: 10.21277/se.v1i41.521. – Режим доступу до ресурсу: http://www.socialwelfare.eu/index.php/SE/article/view/521

Інформаційні ресурси в інтернет

Детектор медіа https://detector.media/
MediaLab https://medialab.online/
Mediasapiens https://ms.detector.media/
Онлайн-курс з громадянської журналістики https://school-cj.org/courses/journalism/lesson-2
Сайт Національної спілки журналістів Україниhttp://nsju.org/
Медіадрайвер http://mediadriver.online/fejki/instruktsiya-z-perevirki-fejkiv/